

ŠMARTINSKI

VESTNIK

GLASILO DOMOBANCEV
IN DRUGIH PROTIKOMUNISTIČNIH BORCEV
REGISTRO NACIONAL Nº 393.650 - 2-X-1952

II. LETO

San Martín, 1. decembra 1952

Štev. 4

ČEZ SEDEM LET

„Čez sedem let vse prav pride, pravi slovenski pregovor in često tiči v takih prislovciah velika modrost, tako tudi v tej.

Te dni namreč beremo, da so se v Afriki organizirali črnici pod imenom Mau-Mau in postavili za nalogo svoji veliki organizaciji spraviti vse člane belega plemena iz Afrike proč, kjer naj zavlada le črno pleme. Tak odpor se je dvignil tudi v sredini Afrike v angleški koloniji Kenja. Angleška vlada je poslala z avionom vojaško okrepitev tamošnji posadki in domači policiji. Ker je bila ta sila še nezadostna, so se vojaško organizirali tudi domačini belci in si privzeli ime Home Guard, kar bi se reklo po naše domobranci. Angleška vlada jih je z velikim zadovoljstvom sprejela in oborožila. Poročila pravijo, da vršijo domobranci dobro svojo nalogo. Odkrili so celo laborističnega poslanca iz Londona, ki je prišel kot turist in se pridružil organizaciji Mau-Mau, da dobi kaj polističnih koristi za levo krilo laboristične stranke. Ko so ga domobranci zasačili, ga je hotelo prebivalstvo linčati, pa ga je rešila policija, na kar je odletel v Anglijo.

Če po naše govorimo, bi se reklo takole: Mau-Mau je OF dirigirana iz Moskve in domobranci se borijo proti tej OF. Angleška vlada jih podpira, da reši sedaj svojo posest v Afriki, pozneje morda jih pa bodo morali braniti še na domačem otoku.

Nad krivicami se vselej pravica maščuje. Toda tako hitro in tako naravnost otipljivo kot sedaj nad Anglijo, se pa težko najde v zgodovini. Leta 1945 so Angleži poslali 12.000 slovenskih do-

mobrancev in še koliko drugih protikomunističnih borcev in civilnih oseb komunistom v Jugoslavija v grozotno smrt, pozneje pa še mnoge iz naših begunskih vrst, med njimi generala Rupnika, dr. Hacina in druge in to vse radi tega, ker so se borili proti komunistom. Danes, čez dobrih sedem let, pa sami ustanavljajo domobrance, ki se morajo boriti za iste ljudi v Angliji proti komunistom!

V veliko zadoščenje je vse to našemu narodu in slovenskim domobrancem ter vsem protikomunističnim borcem. Proti OF na Slovenskem se je bilo dvignilo že leta 1942 naravnost mogočno narodno gibanje, ki se je javilo v Vaških stražah in pozneje v domobranstvu, kajti spoznali smo tedaj, da OF ni drugega kot preoblečeni komunizem. In za to veliko zgodovinsko delo, ki so ga vršili naši domobranci in soborci, delo v korist ne le nam, marveč vsej Evropi, da vsemu človeštvu, so morali v krute muke in smrt! In kot vidimo, gredo po poti slovenskega naroda iz leta 1942 že tudi drugi veliki narodi, kulturonosci Angleži, drugje Američani, drugje zopet Francozi

Da! Božji mlini meljejo počasi, pa na drobno! Li nimamo prav, ko si stavljamo veliko nalogo, osveževati spomin na delo naših domobrancev in domobranstva samega, ga razlagati v idejah in delu, ga prikazovati v njegovi veličini našemu in tudi drugim narodom! Pa tudi zbirati gradivo, da se dokumentarno pokažejo kulturnemu svetu vse strahote, ki jih nad človeštvom vrši brezbožni komunizem!

Zato posezamo v globine jam in gro-

bov, da razgalimo zmaličena trupla žrtev in njihove muke, ki so jih prestali. predno so jih krvi žejni rablji pustili umreti. Posezamo pa tudi v globino duš komunističnih krvolokov samih, da prikažemo kako komunizem strahotno stre v duši krščenega človeka največje duhovne vrednote in ga predela v najokrutnejšo zver. In to naše zares narodno in humano delo je mahoma razumelo slovensko ljudstvo v emigraciji. Zato se š. Vestnik uspešno širi tu in v USA, Afriki in Avstraliji. Kaj tedaj nekateri še premišljate in preudarjate v svojem kritičnem duhu! Prijavite nam komunistična grozodejstva, ki ste jim bili priča ali pa ste jih kot zanesljive doznali posredno ali neposredno.

Te dni se je oglasila v uredništvu Vestnika stara žena — upognjena in zrušena — slovenska mati domobrancev — vdova češ:

„Kako lepo pišete o naših revah, siromakih, ki so padli kot žrtve proti komunizmu! Hvala Vam, me matere imamo vsaj to tolažbo, da bo zanesljivo ohranjen njih spomin in od mnogih tudi slike!“ — „Mati, kaj imate tudi Vi kakšno žrtev v teh vrstah?“ — Slovenska mati skloni glavo in s šepetajočim glasom pove: „Seveda, štiri sinove, dva so ubili doma, dva pa poslali iz Vetrinja. Moža so mi tudi umorili.“ — S tihim pozdravom je odšla žalostna in strta mati petih žrtev.

Da, spomin zažge spet znova nikdar zaceljene rane! In če v malem zadostimo željam slovenskih mater in očetov, bratov in sestra, sorodnikov, prijateljev in zancev naših velikih pokojnih, se čutimo srečne pri svojem delu. A kot zgornji svetovni dogodki kažejo, vodi naše delo na široko in v daljni svet! Zato pogumno naprej!

DEJANJA GOVORE

Bivši legijonar — vaški stražar — in pozneje slovenski domobranec sam kot osebna priča in deloma očividec naslednjih grozot komunistov v Sloveniji takole pripoveduje:

Marca 1942 je prišla na Polževo pri Višnji gori takozvana Tomšičeva brigada komunistov pod vodstvom znanega roparja in morilca Stanka Semiča-Dakija, ki je eden izmed najokrutnejših krvolokov nad slovenskimi žrtvami. Obljubljali so nam, da nas bodo ščitili proti Lahom in nas rešili izpod okupatorjeve oblasti. Pa kmalu so se pokazali v pravi luči. Začeli so s silo pobirati poštene domačine iz Dev. Marije v Polju, Lipoglavu, Krke in drugod ter jih odpeljavali na Polževo, kjer so imeli svojo mučilnico in morišče. Večkrat se je razlegal grozovit jok, ječanje, klici na pomoč v sosednje vasi po cele kilometre daleč. Krvnik-rabelj v tem okraju je bil domačin Vinko Zajc-Vencajzov. Kako je prišel fant do tega grozovitega posla? Takole: Zajc je bil že zgodaj pri komunistih. Vsled večje poneverbe pa je bil obsojen na smrt. Daki pa mu je odložil kazen, če Zajc pobije določeno število krščanskih Slovencev. Fant je sprejel ta pogoj

in začel z rabeljskim poslom. Prva žrtev je bil ugledni Drobnič Jože vulgo Čič, čevljar, oče 8 otrok in s hromo nogo.

Aretirali so ga v domači hiši, odpeljali na Polževo in takoj obsodili na smrt samo radi tega, ker je razumel in po malem tudi govoril laško, češ ta nas bo prvi izdal Lahom. Zajc ga je mučil, da so njegov krik in jok slišali celo na grad Kravjek (znan iz Jurčičevih spisov!). Za Čičem je prišla na vrsto 20 letna Angela Zajc, rodna sestra rablja. Mučil jo je strahotno, porezal prsa, nazadnje pa strel v tilnik kot prej Čeču. Tretja žrtev je bilo dekle — natakara v gostilni Preža pri Muljavi. Komunist Šten-tev Polde z Muljave se ji je usiljeval, pa ga je odbijala in odklanjala. Zato jo je pohotnik izročil Zajcu. Kot prejšnji žrtvi je tudi to dekle dobilo strel v tilnik. Vse tri žrtve so vrgli v kraško jamo pri Polževem. Na prošnjo svojcev smo se odbrali — Vaška straža — da žrtve dvignemo pod poveljstvom V. Roglja. Kako smo izvršili to težko delo?

V bližini jame smo na močno drevo pritrdili škripec, na debelo vrv smo navezali stolu podobno pripravo, kamor se je vsedel legijonar Miklavčič, ki je

imel v rokah vrstico, na kateri je bil poleg škripca obešen zvonček. Če bi mu postalo slabo, ali če bi kaj potreboval, je pozvonil, nakar smo ga dvignili. Pred tem poslom smo povzeli nekaj žganja, si natrli z njim obraz in roke, na katere smo natakneli usnjene rokavice. V jami je korajžni Miklavčič našel 7 trupel v razpadajočem stanju in v neznošnem vzduhu.

Šest glav se je bilo že odtrgalo od trupel vsled strela v tilnik, le Čiču se je glava malo držala, je pa takoj odpadla, ko je legijonar dvignil njegovo truplo. Bali smo se, da se Miklavčič onesvesti, pa močni legijonar je vzdržal do zadnjega in v večji pripravi pošiljal mrliča iz grozne jame. Čiča je spoznala njegova žena po spodnji obleki. Strahovit je bil krik in jok uboge matere in 8 otrok, ko so videli svojega dobrega očeta tako zmrcvarjenega. Na Angeli Zajc smo ugotovili strašno mučenje in odrezana prsa. Dvignili smo še 4 krepke moške mrliča, a jih nikdo ni mogel spoznati. Vse žrtve smo položili v pripravljene krste, ki jih je z veliko ljubeznivostjo oskrbel župnik s Krke č. g. Franc Jeraša, izvršil tudi cerkveni pogreb na pokopališču na Krki — vse brezplačno.

Smrad je bil tako grozen, da smo morali legijonarji, ki smo vršili ta žalostni posel, sežgati prav vso obleko, ki smo jo imeli na sebi.

Pretrsljivo — nadaljuje domobranec — kako pravica zasleduje hudodelca. Rabelj Zajc se niti pri komunistih ni čutil več varnega. Šel je v Novo mesto, se prijavil Lahom, češ da ga zasledujejo komunisti, na kar so ga Italijani poslali v konfinacijo. Ob razsulu italijansko-nemške zveze so se pa vračali konfiniranci domov. Takrat sem kot domobranec vršil kontrolo na vlakih in baš tisti dan sem vršil službo na vlaku Trst—Ljubljana. Na Rakeku vstopim v manjši kupe, kjer naletim na štiri vračajoče se konfinirance. Spoznal sem jih — bandite! med njimi Zajca, ki me pa ni spoznal, dočim je bil on meni znan že zdoma. Stopim malo bliže k njemu, snamem z glave čelado, v tem me je nesrečna propalica spoznal, pobledi, se strese in skrušen mi šepeče, — prosim milost, — povedal bom vse, pusti mi življenje. — Izvagonirali smo vse štiri in na Rakeku zaslišali, na kar smo jih odpremili v Ljubljano na pristojno oblast. Zajc je priznal nad 100 umorov, ki jih je izvršil sam. Še tisto noč je polagal račun pred Večnim Sodnikom.

LOS ECHOS HABLAN

Al leer sobre tantos hechos crueles producidos por los comunistas en Eslovenia, nos extraña como es posible que los católicos de un país, tan eminente religioso en su pasado inmediato hayan caído a un nivel tan bajo como es el presente.

Ante todo ha de saberse que la población sigue siendo fiel a los principios cristianos y que son muy pocos los que profesan la idea comunista. Pero estos pocos tienen en sus manos todos los poderes de modo que resulta imposible a los buenos sacudir el yugo comunista.

Como son los comunistas, demuestra el caso del verdugo Zajc, que en el mes de mayo de 1942 aceptó la propuesta del comandante comunista Daki

de liquidar cuanto más anticomunistas le fuera posible

La primera víctima que cayó en sus manos fué un padre de familia de 8 hijos. Le siguió su propia hermana Angela a la cual mató cortándole primero lo más sagrado de la mujer; sus pechos y sometiéndola a toda clase de torturas físicas y morales. Así llegó a asesinar más de cien personas hasta que la justicia le alcanzó en el otoño del año 1943 poniendo término a sus desmanes horribles.

Tiskarski škrat se vedno klati po tiskarnah. Skače po stavljениh črkah, jih meša in zamenjuje. Tako je v zadnji številki pokvaril številko 2. Prosimo, popravite si na dobljeni številki, ki nosi številko 3, datumu 1. november.

STRAHOTE TABORIŠČ

C. C. I. C. MONIGO IN CHIESANUOVA

Nenavadno lepo jutro je vstalo na dan sv. Petra in Pavla, dne 29. junija 1942. Vas se je prebujala in veselila prazničnega počitka.

Laške patrulje so hodile po domovih. Grozeče so štrlele puškine cevi, ko so nam vojaki jemali osebne izkaznice in nas vodili na „comando di presidio“. Samo „trenutek“ je hotel „colonello“ Perbellini govoriti z nami. Kratko pojasnilo je rabil in nič več.

Nabrali so nas kakih 130 mož in fantov, vseh stanov in poklicev. Šolsko poslopje nas je do večera sprejelo v svoje sobe — učilnice. Iz njega smo kot ujeti ptički zrl v prostost in vas se nam je zdela lepša kot kdajkoli prej. Do večera je bil dolg dan, neznansko dolg dan, nam pa se je zdelo, da zapuščamo svet.

V temi so nas naložili na avtomobile in prepeljali v leseno vojaško barako pri bivši opekarni, ali kot se reče, v „cegunci“. Baraka je bila pred par dnevi dograjena, obdana z žico in prenapolnjena z dvojnimi, golimi pogradi. Polegli smo po golih deskah in zaspali izmučeni od celodnevni uganj in bojazni. Nihče pa si ni več utvarjal, da nas bodo izpustili. Živčna ograja, straže ob njej in spremljale pod puško do stranišča, so zgovorno kazale, da smo šele na začetku dolge in naporene poti, postalo nam je teže in teže pri srcu. V tem času smo tudi dobili vsak vsaj najpotrebnejše od doma.

Zjutraj, na dan 2. julija, so nas zgodaj, še v temi prebudili Lahi. Pospraviti smo morali vsak svoje stvari in se postaviti pred barako v vrsto, kakor so nas imenoma klicali. Kljub zgodnji uri je bila vas prebujena in z bližnjega hribčka so se dvigale roke svojcev, v slovo. Ko so nas težko sopihajoči avtomobili, zapeljali skozi vas na kolodvor, so bila vsa okna v robčkih. Jemali smo slovo za dolge mesece, mnogi za vedno.

Predno so nas potisnili v živinske vagone, smo še stisnjenih ustnic prenašali oholo govorjenje Perbellinija o širokogrudnosti „matere Italije“. Pa tudi to je ostalo za nami, ko so ropotajoč padli zapahi na vratih in pritajeno škrt-nile ključavnice vagonov. Vedeli smo

vsaj, da nas peljejo z mnogimi drugimi v internacijo, kar se nam še ni zdelo največje zlo. Bali smo se Ljubljane, njenih zaporov in pušk pripravljenih na strel. Še zadnji pozdrav smo ujeli iz drdrajočega vlaka: gost črn dim se je valil izza hriba, v tem jutru požganega Kožljeka, predno smo se stisnili na svojo prtljago in se ukvarjali z vsemi mogočimi mislimi! Dolgih 8 ur nas je kot žareča peč uklepal vagon; v njem se je potilo 45 človeških teles in zaman iskalo svežega zraka. Nihče nas ni vznemirjal z vprašanji o žejni ip drugih potrebah.

Vlak se je popoldne ustavil v Treviso. Iz vzdušljivega ozračja vagona, vsi prepoteni, smo vstopali na tovarne avtomobile, ki so nas po stranski poti odpeljali proti taborišču Monigu. Pri stranskem vhodu smo vstopili vanj. S tem smo nastopili dolgo, enolično in stradanja polno življenje nepomembnih števil.

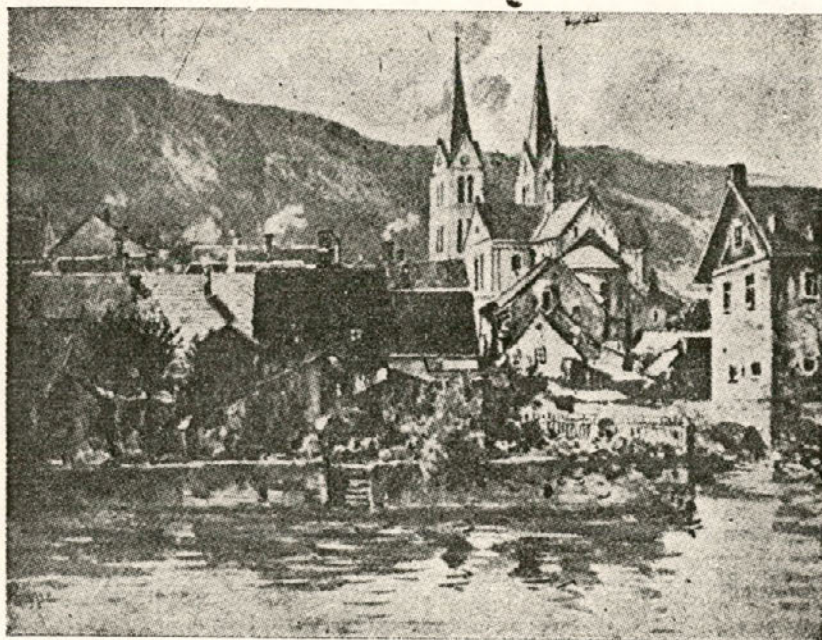
Taborišče v Monigu je bila nova vojašnica, ki se je šele gradila. Imela je obliko kvadrata. Glavna stavba in vhod, namenjena poveljstvu, je bila šele v pričetku gradnje, kot tudi prostori desno od kuhinje. Kdor je vstopil skozi glavni vhod, je videl pred seboj pravokotno dvorišče, obdano na desni in levi strani s tremi poslopji („reparto“) in na koncu, nasproti vhodu, kuhinjo, kopalnico in kantino. Vse te stavbe so bile obdane z žično ograjo, visoko 160 cm in do 2 m široko. Vsa vojašnica je bila obdana z visokim zidom in na vogalih s stražnimi stolpi. Prvi dve poslopji, desno in levo od glavnega vhoda, sta bili še posebej ločeni od ostalih „repartov“ z enako žično ograjo, ki je tekla preko pravokotnega dvorišča. Desni reparto je služil kot skladišče, levi pa je bil namenjen italijanskemu poveljstvu in posadki. Stavbe („reparti“) so bile grajene v obliki črke U in smo krake imenovali „fila“. Obe fili sta bili medsebojno povezani s hodnikom na čelni strani, ob njem pa so bile male sobe, namenjene poveljstvom čet, podčastnikom in skladiščem. Vsaka fila je imela pri vhodu malo sobico, kopalnico in eno sobico na eni strani, na drugi strani pa vhod v hodnik in sobico. Za tem poveljstvom je prišla „fila“ s šestimi sobami, preko katerih je tekel hodnik

v umivalnico in stranišča. Med „filami“ in „repantom“ je bil prazen prostor, kot nekako dvorišče, v katerega v Monigu nismo smeli stopiti.

Zrak, čeprav vroč, nas je osvežil, ko smo se postavljali pod pripekajočim soncem v vrsto „per tre“, da so nas prešteli in imenoma izklicevali. Naša imena pa so bila pretežka za Lahe, zato nas je izklicaval občinski tajnik Likar iz Planine, kar je bilo kljub številu petsto hitro končano. S tem je Likar, ki je dokaj dobro obvladal italijanščino, postal predstavnik internirancev pri poveljstvu ali „capo campo“ vse do premestitve v Padovo. Razdelili so nas prvih petsto inter-

nirancev v tem taborišču na približni polovici, od katerih je šla ena v zadnji reparto desno filo in druga v zadnji levi, desno filo. Oba reparta sta bila pri kuhinji in dobila številki 1 in 2.

Hiteli smo v sobe in zasedli pograde, ki jih je bilo v vsaki sobi 24. Mlajši so zasedli „prvo nadstropje“, starejši pa „pritličje“, tako nas je bilo po 48 v eni sobi večinoma sovaščani ali znanci in prijatelji. Hladne sobe in mrzla voda so nam povsem vrnilo živahnost in internacija se nam ni zdela nič kaj strašna. Saj pa se tudi nismo umili vse od sv. Petra in Pavla! Vode ni bilo niti za piti dovolj — preje vino.

Kočevje

je postalo znamenito v komunistični revoluciji po znanem „sodnem procesu“ tamkajšnjih žrtev, in znamenito po Kočevskem Rogu. To je zelo obširen gozdni kompleks, ki začne pri Stari Cerkvi in se razprostira do Črnomlja, obdaja Kočevje na severovzhodni strani. V sredi gozda je bila velika parna žaga kneza Auersperga, imenovana Rog, odtod oznaka Kočevski Rog za cel gozd, kjer zdaj počivajo tisoči in tisoči slovenskih domobrancev in protikomunističnih borcev, ki ne smejo nikdar iz hvaležnega spomina našega naroda!

PRED DESETIMI LETI -- NOVEMBER 1942

20. novembra 1942 ustanovitev Vaške straže v Hudem pri Stični pod poveljstvom Jožeta Nadraha.

V noči od 22. na 23. november napad Cankarjeve brigade na posadko Vaških straž pri Sv. Križu. Nagla pomoč je uspela razbiti komunistični obroč in tako rešiti posadko uničenja.

V noči od 26. na 27. november napad Cankarjeve brigade vzhodno dolenskega odreda iz bataljona iz III. proletarske brigade na posadko Vaških straž v Suhorju v Beli krajini, ki je bila pod poveljstvom poročnika šabiča in štela 127 mož. Po celonočni borbi je postojanka klonila pred komunistično premočjo.

Med drugimi borci, so tudi bili ujeti: kapetan Vasiljevič-Istok, sodnik Jerman in pater Norbert — ter ustreljeni.

Konec novembra 1942 poziva london-ski radio, da se preneha samo obrambna borba Slovencev proti komunistični drhali.

Do konca novembra so se slabotne postojanke Vaških straž okoli Gorjan-

cev, strnile in koncentrirale v naslednjih krajih: Pleterje, Brezovica pri št. Jerneju, Kostanjevica, Stopiče, Semič, Črnomelj in Metlika ter tako uspešneje branile nedolžno ljudstvo pred partizanskimi hordami. Partizani so vsa poslopja izpraznjena po Vaških stražah požgali tako v Škocjanu, Gracarjevem Turnu, Dolžu, Hrušici in dr.

M. RADOŠ:

PODRTI KRIŽ

(ZA DESETLETNICO VAŠKIH STRAŽ V BELI KRAJINI)

„Spominjam se, kakor na včerajšnji dan,“ poseže zdaj Marko, brez bojazni, da bi pretrgal svojemu sosedu njegovo nasnovano misel, „na dan, ko smo ga postavljali. Bil je izredno lep, sončen dan, da si lepšega nismo mogli želeti, kakor danes.“

Kdor je le mogel, staro in mlado, je pohitel tisti dan na Rebrine. Pred postavljanjem smo molili žalostni del rožnega venca. Ko je križ že stal v svojem temelju, smo zapeli: 'Kraljevo znamenje križ stoji...'. Gospod Tone so imeli prekrasen ganljiv nagovor. Otroci smo potem obdali križ s celim gozdom rož. Glavno besedo ob postavljanju križa pa ste imeli z Nežinim in Lazarjevim stricem, vi, stric Jure. Njihovi fanti in moj starejši brat Jože so pripravljali cementno malto za temelj in z njo usidrali in opazili križ z lepim in močnim opazem, na katerega so vstavili dve veliki glinasti posodi za rože.“

Za trenutek se je prekinil Marko, kakor da bi se bal izreči težko priznanje, žalostno vzdihnil, in nadaljeval: „Ah, da, da... Tedaj je moj brat Jože še bil povsod zraven, kjer je bilo kaj verskega in božjega... Toda danes... danes, ko nimamo več očeta... danes pa ni nič več tak. Tako čuden je postal, da ga skoraj ne razumem več. Cerkve se izogiblje; čim pogosteje odhaja od doma in izostaja po več dni. Odkar so se „osvoboditelji“ urinili v naše kraje, ga domača hiša vidi le zelo poredkoma in še takrat rentachi nad mamó, menoj in mlajšo sestro Maričko. Pred enim mesecem se je prikazal domov, pa smo ga vsi lepo prosili, mama še najbolj, naj se zopet vrne in poprime doma in cerkve,

kakor nekdanj, pa je samo zarentačil nad vsemi, naj utihnemo, sicer nam bo razbil glave kakor kačam, in je odšel. Potem ga nismo videli več. Mama pa sedaj samo jokajo in moliJo. In snoči so mi rekli: 'Marko, sin moj, rajši bi te videla mrtvega pred seboj, kakor da bi šel po stopinjah svojega brata Jožeta'.“

Naša pomelarja prideta do križišč in razpotij, začneta srečavati in dohajati ljudi, ki so hiteli po svojih opravkih. Spogledata se... razumeta... da njuni razgovori niso več za vsaka ušesa.

V mlinu morata zaradi množice pomelarjev čakati pozno v noč, da prideta na vrsto. Šele ob drugem petelinjem petju se vračata — sedaj z vrečama polnima slastne moke za ljubi vsakdanji kruhek — proti domu. Pot jima razsvetljuje malo pred polnočjo vzišla luna. Skrbno imata v pregledu vso bližnjo okolico, ušesi budni celo za vzlet vsake ponočne ptice in preplah zajca iz grmovja.

„V sedanjih burnih časih mi vedno pogosteje prihaja na misel Celje,“ začne Jure na kraju, kjer sta prejšnji dan prekinila svoj razgovor, z vso resnobo svojo drugo misel, ki jo je nasnoval v mlinu med ropotanjem mlinskih koles. „Celje in oporočni govor pokojnega škofa Jegliča, ki ga je tam imel. Nisem ti zaman včeraj rekel, sosed moj, da je to prnjava golazen, ki se sedaj klati po naših krajih, da, prava pravcata satanova fronta je, na katero nas je opozoril škof Jeglič v svojem preroškem govoru na tamkajšnjem taboru. Da živimo v težkih časih, je govoril; da je naš čas velik, velik po hudobiji, ki ustvarja mučence in nam daje velike može... da

bomo imeli morda še hujše... da je tudi pri nas na Slovenskem hudobija že pričela s svojim grozotnim delom. Da, dragi prijatelj, besede Jegličeve postajajo vedno hujše in globlje dejstvo. Pričeli so s skrunjevanjem svetih podob in znamenj, podiranjem evharističnih križev, z umazanim pisanjem proti veri in Cerkvi, šuntanjem k podiranju evharističnih križev itd. In danes stojimo z obema nogama v sredi velike hudobije, kakor v sredi močvirja, da sam Bog ve,

kristjana in obsodili moderne „osvoboditelje“ kot brezbožne komuniste in satanovo fronto. Škof so spregovorili; in zame je sedaj vse jasno. Fant, če bi bil jaz sedaj dvajset let mlajši, ali pa te starosti, kakor ti, prav nič ne bi okleval; vedel bi, kje je moje mesto!“ je Jure s povdarkom končal svojo drugo misel.

„Saj... saj... bi tudi jaz šel...“, jecljaje začne Marko razvijati svoje pomisleke, „pa se bojim, da bi se pregrešil

Desno: Telič Nejc, iz Starega trga pri Ložu, 21 let star, dom. podnadnik.

Levo: Knave Dominik, iz Loškega potoka, 19 let star, kaplar v 47. četi.

kako in kedaj bomo izgazili iz njega. Pa ta čas dela velike mučence. Padajo že naši najboljši ljudje — ne bom jih našteval — njihova vrsta je že dolga. Mnogi padajo z vzklikom: 'Živel Kristus Kralj!'

V velikem razmahu je že snovanje Kristusove fronte, ki jo je takrat škof Jeglič preroški napovedoval. Vaške straže, katerih glavni ciljev prvi je: Borba za Križ častni, dom in svobodo zlato. V ta vihar so posegli naš škof v pravem trenutku z odločno besedo, povedali, kje je pravo mesto pravernega

zoper četrto božjo zapovel, ko bi zapustil mamo samo z mlajšo in še slabotno sestro Maričko!“

„Pa je še ena zapoved višja od četrte!“ mu hiti ovreči prvi pomislek njegov spremljevalec. „Ne veš li, kaj pravi Jezus: 'Kdor ljubi mater ali očeta bolj kot Mene, Mene ni vreden!' Pa je še druga, neizražena želja, bolje rečeno — zapoved materina, da je tvoje mesto v fronti Kristusovi, ki ti jo je zavila tvoja mati v besede, katere ti je izrekla pred-snočnim, kakor si včeraj povedal.“

(Se bo nadaljevalo)

VABILO ZA NAROČBO!

Doslej smo širili š. Vestnik potom osebne propagande. Z novim letom pa začnemo z letno naročnino, ki bo znašala za mesečnik š. Vestnik na 8 straneh: v Argentini 15 pesov, v USA in Kanadi 1 in pol dolarja, v drugih deželah tej valuti primerno. Posamezna številka pa v Argentini 1 pesos, v USA in Kanadi 20 centavov. Onim, ki smo že dostavili številko 1 ali nadaljne teče naročnina s

tistim dnevom. Dostavljali bomo po pošti ali zaupnikih. Prijavite se prosimo na: Upravo šmart. Vestnik, Calle de los derechos de la Ancianidad 130, Gral. San Martín FCNGBM, Prov. Buenos Aires ali š. Vestnik, Casa parroquial, San Martín 20, Gral San Martín FCNGBM, Prov. Buenos Aires ali pa raznašalcu pri cerkvah. — V USA g. Mirko Geratič, 2307 SO Wolcott Av., Chicago 8, Illinois USA. - Vsem se najtopleje priporočamo!

MATICA MRTVIH

64. **Boh Janez**, Gumišče pri Škofljici, posestnikov sin, domobranec v 12. četi, samski, star 28 let, vrnjen s 3. transportom iz Vetrinja v Kočevski Rog in ubit.

65. **Grm Alojzij**, Dobro polje, posestnik, dom. podnarednik v 12. četi, samski, star 32 let, vrnjen z 2. transportom iz Vetrinja.

65. **Grm Alojzij**, Dobro polje, posestjaku, dijak, dom. kaplar v Meničaninovem udarnem bataljonu, samski, star 21 let, vrnjen z Rupnikovim bataljonom iz Vetrinja v Teharje in ubit.

67. **Kociman Valentin**, Škocijan pri Turjaku, krojač, dom. podnarednik v bolniški četi, samski, star 30 let, vrnjen s 3. transportom iz Vetrinja v Kočevski Rog in ubit.

68. **Meglen Lojze**, Laze pri Krki, posestnikov sin, domobranec v 7. četi,

samski, star 21 let, vrnjen s 3. transportom iz Vetrinja v Kočevski Rog in ubit.

69. **Meglen Franc**, Laze pri Krki, posestnik, dom. podnarednik v 7. četi, poročen, star 37 let, vrnjen s 3. transportom iz Vetrinja v Kočevski Rog in ubit.

70. **Pavlič Mihael**, iz okolice Rateč, mehanik, kaplar v 7. četi, samski, star 22 let, ubit na patroli novembra 1944 v gozdiču med Lazami in Ivanjim selom.

71. **Spreitzer Ludvik**, Ljubljana-Trnovo, elektromehanik, podnarednik posadke v št. Joštu-Rovte, samski, star 21 let, vrnjen iz Vetrinja in ubit.

72. **Fabjan Anton**, Starča vas-Dvor, domobranec, poročen, star 41 let, ubit 1945 v okolici Novega mesta.

73. **Čepon Franc**, Horjul, študent, domobranec v 43. četi, samski, star 25 let, vrnjen z zadnjim transportom iz Vetrinja in ubit.

74. **Knavs Dominik**, Loški potok, posestnikov sin, kaplar v 47. četi, samski, star 19 let, vrnjen iz Vetrinja in ubit v Teharjih.

75. **Zalaznik Jože**, Drenov grič-Vrhnika, mesarski pomočnik, domobranec, samski, star 23 let, vrnjen iz Vetrinja in ubit.

76. **Klun Jože**, Nemška vas, posestnikov sin, podnarednik v Rupnikovem udarnem bataljonu, samski, star 30 let, padel v nesrečnem spopadu 1944, med domobranskima bataljonoma.

77. **Telič Neje**, Stari trg pri Ložu, abiturijent, star 21 let, dom. podnarednik, ubit do bombe na Rakeku 14. 4. 45.

78. **Velkavrh Ivan**, Horjul, študent, domobranec v 43. četi, samski, star 22 let, vrnjen z zadnjim transportom iz Vetrinja in ubit.

List Šmartinski Vestnik izhaja mesečno. Razpečava se po osebni propagandi ali po želji tudi po pošti. — Stane 1 pesos, za Kanado in U. S. A. ½ dolarja, za ostale pokrajine tej valuti primerno. — Letno naročnino objavimo koncem leta. — Fantje, dekleta, zlasti domobranci javite se za razpečevanje Vestnika. — Uprava: Calle de los Derechos de la Ansianidad 130, Gral. San Martín FCNGSM, Prov. Buenos Aires, — Tiska tiskarna Federico Grote, Montes de Oca 320